

נראדה אור

פרשת שמות תשפ"א - גליון מז

שנה ב'

באר רבנו'ק מלעכוויטש קוידענע

שביבי אור

ימי השובבי"ם - ככל זמן מקודש אף זמן זה מתחלקת עבודתו לשני שלבים - הראשון חלק ההתעוררות - תשומת לב לסגולת הימים וקדושתם ונכונות לנצל אותם כדבעי - גם אם יש להתאמץ מעט עבור זאת, והשני חלק העבודה למעשה - מה עושים, כיצד ומתי.

ברוך ה' אשר הפליא חסדו ועמנו ובכל שנה ושנה בהגיע ימים אלו מעיר - מאיר אדמו"ר שליט"א את לבנו בלהבת דברותיו - 'היינט ביינאכט הייבן זיך האן די טעג פון שובבי"ם', כך בכל שנה נושבת בינינו בימים אלו רוח התעוררות - רוח של חיזוק, מתוך הכרה בהזדמנות אותה נותנים לנו משמים לתקן את אשר נפגם והתקלקל בנפשנו.

חלק ההתעוררות - ניתן לומר כי שוה הוא לכל נפש - כולם מתעוררים ונכונים להתקדש, אך את חלק העבודה בפועל קשה יותר למקד בצורה שוה לכלל הציבור - מה וכיצד מיישמים למעשה, שופט כל אחד לפי מצבו, ראשית כל, כי אין כח כולם שוה, ועוד זאת כי אף שיעקר העבודה השייכת אלינו בתקופה זו היא לימוד התורה - לימוד מתוך יגיעת המח וניתוק מכל ענין אחר, אך בכל זאת קיימים גם ענינים נוספים המסוגלים לתיקון הנפש אותם יש לחזק בתקופה זו, כך שבחלק המעשה לא ניתן לקבוע דפוס אחד שוה לכולם.

אחד מאופני התיקון המסוגלים בימים אלו הוא האחדות, אהבה ואחדות אמיתית בין בני ישראל מאחדת את כחות הנפש להשם יתברך - דברי אדמו"ר שליט"א בשבת שעברה, בהשקפה ראשונה נראה כי דברים אלו יצאו להקל ולא להחמיר, אך היודע אחדות אמיתית מהי, מבין שדוקא ההיפך הוא הנכון - דברי אחד מחשובי האברכים, כיצד אם כן זוכים להתאחד?

אמנם קיים בימים אלו ענין השוה לכולנו - שבת קודש, קדושת השבת תיקון גדול היא לנפש, והרי ביום השבת נמצאים כולנו יחד, זהו א"כ הזמן הנכון בו יכולים לנו להתחזק כאחד - בתפלות ובשבת אחים גם יחד - להתקדש בקדושת השבת המתאחדת בסגולתך.

מה גם שכח השבת וכח האחדות ענין אחד הם, כפי שהזכיר אדמו"ר שליט"א את דברי מרן הס"ק במארו"ל 'כנסת ישראל יהיה בן גו'ך', כי מהות השבת היא השבת כל כחות הבריאה ובכללם האדם - לשרשם, וכנסת ישראל - מה שישיראל מתכנסים יחד פועל אף הוא להשיב את כחות הנפש להשם יתברך, ואם כך כאשר נזכה להתכנס בשבת קודש מתוך אחדות הלבבות הרי שהקדושה תהא כפולה ומכופלת.

ואם יתן ה' נזוכה להתכנס ללימוד ביום השבת מתוך אהבה ואחדות הרי שאז תהא זו קדושה משולשת - כח התורה - כח השבת וכח האחדות - וקדושה לו משלשים כאחד...

דברות קודש

מאפילה לאורה בכה שם א-היה

הנהגת השם יתברך עם האדם, שעל ידי בחי' עין משגיח עליו ועל ידי בחי' און שומע תחנוניו.

וזהו 'עיני ה' אל צדיקים', כי מה שיש בחי' עינים למעלה הוא על ידי הצדיקים העושים טוב בעיניהם, 'ואזניו אל שועתם', מה שיש בחי' אזנים למעלה הוא מאלו הצועקים להשם יתברך, כי כשמתפלל בפה יש להשמיע לאזנו, אמנם אם אין האדם מתנהג כראוי בעיניו ואזניו ח"ו, נסתם כביכול בחי' עין ואזן למעלה, ועל זה בקשתנו 'הטה אלקי אנך ושמע פקח עיניך וראה', שאף אם ח"ו פגמנו בעינים ובאזנים ונסתמו העינים והאזנים למעלה, מ"מ יפתח ה' העינים והאזנים להשגיח עלינו ולשמוע שועתנו, עכודתה"ק.

נמצא לפי זה שבעת שחי האדם בעוה"ז מתוך התבוננות בגילוי אורו יתברך בבריאה, אף הנהגת השם יתברך עמו היא בגילוי, וממילא מלבד מה שזוכה על ידי התבוננותו, זוכה אף להנהגת השם יתברך עמו בהראות לו כיצד שמו יתברך מהוה ומחיה הכל, אבל אם אין האדם מקיים בעצמו 'שאו מרום עיניכם' וחי במצב של הסתר, אזי מלבד ההסתר שנגרם לו מחמתו, נוסף על זה שאף ההנהגה עמו היא בהיפך הגילוי, ולכן יש לאדם להתבונן תמיד באורו יתברך המחיה אותו ואת כל הבריאה, ובזה יזכה שיאיר ה' פניו אליו, וממילא יתן נשמה מכל חטא ועוון.

אמנם הנהגה זו שבשם הו"ה שייכת רק קודם שחטא האדם, אבל אם נכשל בחטא בקחתו חיות ה' שבקרבו והשתמש בה היפך רצונו יתברך ובוהו פגם ועיית נפשו, כבר אינו שייך להנהגה זו, כדאימת בתולדות אהרן שבאם פוגם יהודי בנפשו ל"ע שוב אינו יכול לקבל הארת שם הו"ה ב"ה, על דרך דאיתא מהאר"י ז"ל שקודם ממילה אין התינוק יכול לקבל חסדים משם הו"ה ב"ה מחמת הערלה שבבשרו, וכמו כן באם פוגם האדם נעשה בו ערלת הלב ואינו יכול לקבל הארה משמו יתברך.

ולכן יסד הבורא יתברך הנהגה מיוחדת בשם א-היה לאשר פגם בנפשו והפך לשוב אל ה', כאשר מקבל על עצמו שאף כי עד עתה לא התנהג כראוי, מכאן ואילך ישמור עצמו בקדושה, ויזהר בשמירת עיניו ואזניו וכל אבריו לבל יעבור בהם רצונו יתברך, ועל ידי שמקבל על עצמו באמת שמעתה אהיה טוב נשפע עליו אור חדש משם א-היה, ומכח הארה זו יכול לחדש עצמו ולזכות מעתה לאורו יתברך בנפשו.

וכן איתא בחז"ל (קידושין מה): 'המקדש את האשה על מנת שאני צדיק גמור אפילו רשע גמור מקודשת, שמא הררה תשובה בדתו'. כי גדול עד מאד כח התשובה, עד שברגע אחד שמהרהר בתשובה ומקבל על עצמו באמת להיטיב מעשיו מכאן ולהבא, נשפע עליו אור משם א-היה ויכול ליהפך לצדיק גמור, ואף אם פגם במעשיו ביותר ל"ע, יתחזק במדת הנצח שהוא הקדושה הנצחית שבנשמות ישראל שאין בה פגם ושינוי בכל עת בבחי' נצח ישראל לא המשך בעמוד הבא >>>

'ויהי בימים הרבים ההם וימת מלך מצרים ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויזעקו ותעל שועתם אל האלקים מן העבדה' (שמות ב, כג), ובהמשך הפסוקים 'ויאמר משה אל האלקים מי אנכי כי אלך אל פרעה וכי אוציא את בני ישראל ממצרים', 'ויאמר אלקים אל משה א-היה אשר א-היה ויאמר כה תאמר לבני ישראל א-היה שלחני אליכם' (שמות ג, יא, יד).

וברשי"י 'אהיה עמם בצרה זאת אשר אהיה עמם בשעבוד שאר מלכויות, אמר לפניו רבש"ע מה אני מזכיר להם צרה אחרת דיים בצרה זו, אמר לו יפה אמרת כה תאמר לבני ישראל א-היה שלחני אליכם'.

ידועה דאיתא באוהב ישראל (לקוטים) 'ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויזעקו, שיעקר זעקת בני ישראל במצרים לא היתה על צרת הגוף, אלא על אשר המצרים מבטלים אותם מעבודת ה', על כי הדעת נמצאת בגלות ואינם יכולים לעבוד כראוי עבודת היוצר, ולכן 'ותעל שועתם אל האלקים מן העבודה'.

עומדים אנו בימי השובבי"ם המסוגלים לתשובה, וממין מוהר"א ז"ל ע"ת איתא ע"פ"ש ששנים יעבוד ובשביעית יצא לחפשי חנם' (שמות כא, ב), שהוא רמז לימים אלו אשר ניתנו לנו משמים כדי לתקן מה שקלקלנו בנפשנו ל"ע, ובאם מתייגע האדם לתקן נפשו בששה שבועות אלו, בשביעית יצא לחפשי מכחות הרע.

הנה בעבודת ה' יש שני חלקים, האחד הוא חלק העבודה השייך לשם הו"ה ב"ה, אשר שם זה מורה על שהשם יתברך מהוה ומחיה כל הבריאה בכל עת ורגע, וכאשר מתבונן האדם שכל חיותו היא מהשם יתברך, ואילו היה נפקס שפע החיות מהשם יתברך אפילו רגע אחד היה נעשה לאין, ממילא לא יבוא לידי חטא, כי היאך יכול לחטוא נגד רצונו יתברך בחיות אשר נשפע לו קצת מהשם יתברך. וזהו 'שויית הו"ה לנגדי תמיד' (תהלים טז, ח), שמתבונן תמיד כיצד שם הו"ה ב"ה מחיה כל הבריאה, 'שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה' (ישעיהו מ, טו), שרואה ומתבונן בכל עת בגילוי אורו יתברך בכל הברואים, ועל ידי זה 'כי מימיני בל אמוט' (תהלים סם), שאינו בא לידי חטא, וכמאמר רז"ל (ר"ה יז): 'ה' קודם שיחטא, כלומר בכח ההתבוננות בשם הו"ה ב"ה נמנע האדם מהחטא, ואף שנראה כי דרגה גבוהה היא זו לפי ערכנו, אמנם מכך ששויית ה' לנגדי תמיד נפקס להלכה בשו"ע (א"ח כ, א), מוכח שהתבוננות זו שייכת לכל יהודי.

וביותר יש להתבונן במה דאיתא בקדושת לוי (פר מצורע) על הפסוק 'עיני ה' אל צדיקים ואזניו אל שועתם' (תהלים לו, טו), ולכאורה מה שייך ענין עין ואזן אצל השם יתברך אשר אין לו דמות הגוף. ומבאר על דרך מאמר הבעש"ט ז"ע על הפסוק 'ה' צלך' (שם קכא, ה), כי השם יתברך מתנהג עם האדם כפי מעשיו ופעולותיו בעוה"ז, כצל שצורתו כצורת האדם, ונמצא שבעת שעושה האדם מעשים טובים בעיניו אזי חקוק למעלה בחי' עין אשר מזה בא נחת רוח להשם יתברך, ובעת שעושה טוב באזניו לשמוע דברי קדושה ולהשמר מדברים אסורים נחקק למעלה בחי' און, ולפי זה נעשה

דברות קודש

ישק"ר (שמואל א טו, כט), ומצד זה הרי הוא תמיד צדיק גמור, ומכח חלק זה שבנשמתו יכול לבוא מעומק השפלות לדרגת צדיק גמור.

אמנם פעמים חושב האדם בדעתו שאף אם יחליט מעתה לשנות דרכו ולהיטיב מעשיו, אחר זמן ודאי תפוג התעוררותו ולא יחזיק בקבלתו, ואם כן מה בצע כי יתאמץ לשוב ולהשתנות, ויאמר אלקים אל משה א-היה אשר א-היה, וברש"י 'אהיה עמם בצרה זאת אשר אהיה עמם בשעבוד שאר מלכויות, כלומר שידע האדם כי לא בפעם הזאת בלבד יזכה לבח"ל א-היה, אלא אף אם יוסיף ליפול יוכל בכל מצב שהוא לשוב ולקבל הארה משם א-היה, אמר לו רבש"ע מה אני מזכיר להם וכו', אמר לו יפה אמרת כה תאמר לבני ישראל א-היה שלחני אליכם, כי באמת אין האדם צריך לחשב כל חשבונות אלו אלא העיקר שכעת מחליט אהיה טוב וזוכה בזה להארת שם א-היה.

איתא ממון הס"ק מלעכוויטש ז"ע שנס הוא שתקנו אנשי כנסת הגדולה תפילת עלינו עלשבח אחר התפילה, כי אלמלא זאת לא היה יכול להתחזק מגודל שברון לבו על תפלתו, אבל באמרו שלא עשני כגויי הארצות מתחזק בעצמו שע"כ עדיף הוא מגוי, ועל דרך זה כאשר מתבונן איש ישראל בעצמו ורואה כמה פגם ל"ע ואינו מוצא כיצד להתחזק, יתבונן בכך שלא עשני כגויי הארצות ובודאי עדיף הוא מגוי, ובכח הנשמה - חלק ה' אשר בקרבו יכול לשוב אל ה' בכל מצב שהוא.

וזה אשר היה בגלות במצרים, כדאיתא מהאר"י ז"ל עה"פ ג, ד' ז'ירא ה' כי סר לראות וגו', ס"ר ג' י' פעמים שם הוי"ה, כי מרע"ה היה סבור שמכיון שיש לישראל לתקן ולהאיר לו עשר המדות אשר נמצאים בגלות, לכך יש להם להיות ר"ס שנה במצרים, שבוה יאירו שם הוי"ה בכל עשר מדות, ויאמר אלקים אל משה א-היה וגו', כלומר שאין להם להיות בגלות אלא רד"ו שנים כמנין י' פעמים שם א-היה.

והביאור בזה כי בהיות בני ישראל במצרים היו בשפל המצב, וכאשר התבוננו בשפלות מצבם ויאנחו בני ישראל מן העבודה וזיעקו, שהיתה זעקתם על שאינם זוכים לאור פני מלך חיים, ואינם יכולים להוציא מפיהם דיבורי קדושה בחיות ובהארית הדעת, ואנחתם מתי יזכו לעבוד את בוראם כראוי, ואח"כ שאל משה להשם יתברך וכי יאמר לי מה שמו מה אמר אליהם' (שם ג, ט), כי מאחר שבני ישראל בשפל המצב ואינם יכולים לקבל הארה משם הוי"ה כיצד יזכו עתה לגאולה.

ו'יאמר אלקים אל משה א-היה וגו', כי אף שפגמו במעשיהם ונפלו למצב שפל, מכל מקום על ידי אנחתם וזעקתם מעומק הלב וקבלתם מכאן ולהבא יזכו להארה משם א-היה אף בעומק שפלותם, וכדאיתא במדרש כיון שהוא חפץ בגאולתכם אינו מביט במעשיכם, כי על ידי רצונם האמיתי לשנות דרכם נתעורר הרצון העליון להאיר חלק הנשמה הטהורה שבקרבם, להוציאם מטומאת מצרים לחירות עולם. *[רעוא רעוין שמות תשע"ב]*

הגליון נדבתי

הרה"ח משה וואלף שליטי"א

פריז

יו"ר ועד ידידי מוסדותינו הק' בצרפת

לרגל היכנס נכדו הילד פסח אליהו נ"י

בן לחתנו הר"ר יוסף כהן הי"ו

בבריתו של אאע"ה

זכות רבותינו הקדושים תעמוד לז' לרזות רוב

נחת דקדושה מכל יוצ"ח

עמודי אור

רבינו הקדוש מו"ה רבי יעקב יצחק משה - אדמו"ר הצעיר זי"ע

כ"ח טבת תרע"ט

לראות אדמו"ר צעיר כ"כ - בקושי נכנס לגיל מצוות, והוא רועה את עדתו כזקן ורגיל, מנהיג שולחנות ואומר מאמרי קודש בדרך אבותיו רבוה"ק מלעכוויטש - קוידנוב זי"ע, להטות לבבות שומעיו לאביהם שבשמים, כאשר החסידים הרבים ובהם זקנים שעוד הסתופפו בצל זקנו הק' עומדים לפניו באימה וביראה בביטול ובהכנעה, וכאמור לעיל שהעידו עליו שירש את מוחו של זקנו - מרן מוהר"א זי"ע.

כיון שעלה רבינו על כס ההנהגה הפציע והזריח אורו במלאו הדרתו וראו כולם את שגב מדרגותיו העליונות כצדיקים הגדולים אנשי השם. בפרט ניכר הדבר בעת דברות קדשו במעמד קהל חסידיו, כאשר דיבר דברי תורה לרוב להשקות צאן מרעיתו מנהר היוצא מעדן, להדריכם בדרכי העבודה הסלולות מרבוה"ק אבות שושילתא דא, להרעיף טללי תחיה לנפשות שוקקות, להטיף צרי ומרפא לשרון ליבם בתקופה סוערת וקשה זו ולהאיר מוחם וליבם באור אמונה טהורה. והיו הדברים מאירים באור מופלא רום מעלה, בלולים מכל פרד"ס התורה בגאונות מבהילה, חריפות והברקות גאוניות וכל רז לא אניס ליה כאשר ניכר לעין כל, וכפי שמעיד הגר"מ דער סופר בחיבורו זה, כי ראו לעין כל אשר רבינו לא היה מכין מקודם את דברי תורתו, אלא באותו רגע עולה על זכרונו ונתחדש אצלו חידושי תורה בזה השעה כמו הצדיקים הגדולים - כלשון הגר"מ זצוק"ל.

רבינו הק' בכוחותיו הכבירים ובכשרונותיו הנדירים יכול היה להאיר את העולם באורו, אמנם בעיון הדור והעולם - כפי שכותב הגר"מ בסוף החיבור - היה ידוע חולי, מכאוב ויסורים כל ימיו וכוחותיו הלכו ונחלשו. בחודש סיון תרע"ז עבר רבינו ניתוח רציני, כפי שכותב הגר"מ בספרנו, ולרוב חולשתו שהה במנוחה במקום נופש סמוך לעיר עד שב"ק פ' ראה - שבת מברכין אלול. החסידים ובראשם הגר"מ דער סופר היו הולכים אליו מדי יום ובפרט בשב"ק, וכפי שכותב הגר"מ: לא חסרנו אפי' פעם אחת. מרוב חולשתו לא השמיע רבינו במהלך אותה תקופה ד"ת, חוץ מפעם אחת שמציין הגר"מ. היה זה בעת שליוה את רבינו בעת שיצא לשאוף אויר ביער הסמוך, אז השמיע מאמר עמוק שעלה זה עתה ברעיונו. בראשית שנת תרע"ח, מיד לאחר חנוכה, כותב הגר"מ כי רבינו נסע לעיר מוסקבה למשך ה' שבועות, וכפי הנראה אף נסיעה זו היתה לצרכי רפואה.

שב"ק פ' נח תרע"ט היתה השבת האחרונה בה השתתף עם אנ"ש בתפילות ובשולחנות. במהלך השבת אמר רבינו ד"ת מחיירים בתוכם, וכפי שכותב הגר"מ כי נראה שבדברים אלו המשיך על עצמו את מידת הדין בה נוהג השי"ת עם הצדיקים, ומאז הכביד חליו והיה מטל על מיטתו ביסורים קשים ומרים אשר בעל יסורים כמוהו לא נראה ולא נשמע מכמה דורות שלפניו - כלשון הגר"מ. תוכן הד"ת הוא כי אע"פ שהקב"ה שיתף את מידת הרחמים בבריאת העולם, מ"מ עם הצדיקים מתנהג במידת הדין כפי שעלה במחשבה לפניו בתחילה. מאמר זה היה האחרון שנשמע ממנו ברבים.

במשך י"ב שבועות שכב רבינו במטתו כשהוא מלופף ביסורים קשים ומרים כאמור. גם אז, מספר הגר"מ, ראו ושמעו אצלו דברים מופלאים לרוב אשר לא יספיקו כמה ניירות לכתבם - כלשונו. הגר"מ ובנו רבי זלמן אהרן ז"ל שמשו את רבינו במשך כל תקופת חליו בנאמנות ובמסירות עצומה, לא משו מעם מטתו ודאגו לכל צרכיו, עד שביים ג' כ"ח טבת תרע"ט בשעה אחת ומחצה אחר חצות היום, השלים רבינו את נפשו והק' לאלקים כשהגר"מ ובנו עומדים סמוך למיטתו.

המון החסידים השבורים וההמומים ליוו את ארון הקודש למנוחת עולמים, כאשר קברו נכרה באוהל אביו הקדוש ובסמיכות אליו בבית החיים במינסק ושם חלקת מחוקק ספון.

אמרו חז"ל במסכת תענית (ה) 'האי צורבא מרבנן דמי לפרצודי דתותי קלא, דכיון דנבט נבט', ופירש"י 'בחור חריף ... כל תלמיד חכם כיון שיצא שמו הולך וגדל למעלה...' מאמר חז"ל זה מתאים במיוחד בבואנו לתאר ולשרטט את דמות דיוקנו הפלאית והטמירה של רביה"ק מרן אדמו"ר הצעיר מקוידנוב זי"ע, שעד לאחורונה שמו וזכרו כמעט ונעלמו בשל סערות התקופה בה חי ופעל. אכן אבותינו ספרו לנו על דמותו הפלאית ועל נשמתו הנשגבה, ועל העובדה שהנהיג את עדתו הקדושה בשובה ונחת בגיל צעיר כל כך בתקופה הכה סוערת ומורכבת לעמנו, אולם עד כה עדויות אלו טרם האירו באספקלריא מאירה, ומגדר שמועה ומסורת כמעט ולא יצאנו. אולם מאז נתגלה לפני כשנה כתב היד של החיבור "אמרי יעקב" אשר חרט עלי גליון מאמרות קדשו המאירות כלפידים, נאמן בית רבוה"ק החסיד המופלא הגה"ח ר' מאיר דער סופר זצוק"ל. נוכחו הכל לראות כי הרבה יותר ממה ששמענו כתוב כאן, וכל בני בינה שנחשפו לכתב היד יתמהו וישתוממו על המראה הגדול הזה על יזקוקין דנורא דנפקין בהדרתא מפום ממלל רברבן - רעיונות מקוריים נפלאים ומתוקים, רמזים עמוקים המושתתים על יסודות הח"ן, דיבורי אמונה ויסודות בעבודה - נחל נובע ממעינים הזך של רבותינו הקדושים לבית לעכוויטש - קוידנוב. וכיון שיצא שמו הולך וגדל למעלה...

לפנינו קטעים נבחרים מתולדות רבינו והליכותיו בקודש מתוך מאמר מקיף שנכתב ביד אמן ה"ה הסופר המוכשר ידידינו הרב משה ישראל פרוכטר הי"ו, ועתיד לראות אור בסוף הספר הקודש "אמרי יעקב" שיצא לאור עולם בקרוב א"ה.

אורו של רבינו הפציע בחודש כסלו תרס"ג בקוידנוב בבית אביו מרן אדמו"ר מוה"ר רבי יוסף זי"ע ולאמו הרבנית הצדקנית מרת חיה שיינדל ע"ה שהיתה מגזע הרה"ק רבי יעקב יצחק - היהודי הק' מפסיסחא זי"ע. כבר משחר ילדותו נכרו בו מידותיו הנעלות ובלט כעליו מופלא באופן נדיר, עד שהעידו בו זקני החסידים כי ירש את המה של זקנו מרן אדמו"ר מוה"ר רבי אהרן זי"ע, אשר נודע ברחבי ליטא ורייסיץ כגאון עצום ונורא באופן שכמעט לא נראה כמוהו. שנות ילדותו עברו עליו תחת צילו של אביו הק' אשר גדלו וטפחו כיאות לזרע קודש אשר כמוהו.

בעת התגעשה ארץ במלחמת העולם הראשונה נאלץ מרן אדמו"ר מוה"ר לברוח מהעיר קוידנוב שהיתה סמוכה לקו החזית ולהעתיק את מגוריו לעיר מינסק. באותה תקופה היתה עגנה לשטיבל המינסקאי הותיק דחסידי קוידנוב ששכן ברח אלכסנדרובקה, והוא הפך למרכז החיים של החסידים. כמו כן השתכנו בו פליטים רבים שברחו ממקומות מגוריהם ואניש בטוב ליבם פתחו בפניהם את שערי השטיבל בו השתכנו וחי.

סיפר הרה"ח נח רבינוביץ ז"ל - נכד מרן אדמו"ר מוהר"י זי"ע, כי שבת חנוכה תרע"ו היתה שבת בר המצוה של רבינו זי"ע, ולקראתה נאספו ובאו חסידים רבים להסתופף בצל מרן אדמו"ר מוהר"י זי"ע. בשל ריבוי הנאספים נאלצו גבאי השטיבל לבקש מהפליטים לעבור לפי שעה לביהכ"נ אחר כדי שיוכל השטיבל להכיל את הציבור הגדול. בערב שבת הלך מרן מוהר"י עם בנו - רבינו לביהמ"ד, ובעת מנחה של עש"ק בעמדו בהתלהבות רבה לפני העמוד, באמרו את המימתי "ה' צבקות עמנו משגב לנו אלוקי יעקב", הניח את ידיו על ראש בנו יקירו - רבינו יעקב חתן בר המצוה, ובאותו מעמד נח נפשיה.

החסידים המיומנים והשבורים, אשר בנוסף לתלאות המלחמה, נלקח מהם בפתאומיות ובחפת גם עטרת ראשם אשר בצילו מצאו נחמה וחיווק, מיהרו להכתיר עליהם את רבינו כאלוף לראשם למרות גילו הצעיר. היה זה מחזה נדיר